

DECIZIE

19 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către Întreprinderea Individuală „Vitana-Caraghiorghi”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Individuală „Vitana-Caraghiorghi” împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii din 03 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă Întreprinderea Individuală „Vitana-Caraghiorghi”

c o n s t a t ă :

La data de 20 noiembrie 2015, ÎI „Vitana-Caraghiorghi” a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL cu privire la contestarea actului administrativ.

Prin hotărârea din 26 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea înaintată de ÎI „Vitana-Caraghiorghi” împotriva ÎCS „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL cu privire la contestarea actului administrativ.

La data de 24 ianuarie 2018 ÎI „Vitana-Caraghiorghi”, reprezentată de avocatul Alexei Barbaroș a depus cerere de apel nemotivată și a solicitat casarea hotărârii din 26 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 20 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către ÎI „Vitana-Caraghiorghi”, reprezentată de avocatul Alexei Barbaroș și a fost acordat apelantei termen până la 02 mai 2018 pentru lichidarea neajunsurilor, și anume prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat și a cererii de apel motivat. S-a explicat apelantei că în caz dacă nu va prezenta apelul motivat în termen, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele anexate va fi restituită.

La data de 02 mai 2018 ÎI „Vitana-Caraghiorghi” a depus cerere de amânare a examinării cauzei, însă prin încheierea protocolară a instanței de apel din 03 mai 2018 cererea de amânare a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin încheierea din 03 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost restituit apelantei cererea de apel declarată împotriva hotărârii din 26 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani cu toate actele anexate, deoarece apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368, alin. (1) Cod de procedură civilă.

La 26 iunie 2018, ÎI „Vitana-Caraghiorghe” a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel din 03 mai 2018 și a solicitat casarea încheierii din 03 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a invocat că încheierea instanței de apel este neîntemeiată, emisă cu încălcarea normelor de drept material și procedural.

A mai indicat că după examinarea cauzei în prima instanță întreprinderea a reziliat contractul de asistență juridică cu avocatul, iar până la data de 02 mai 2018 nu a reușit să încheie un alt contract de asistență juridică cu un alt avocat.

În conformitate cu art. 426, alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427, lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Astfel, nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 24 ianuarie 2018 ÎI „Vitana-Caraghiorghe” a depus cerere de apel nemotivată.

Prin încheierea din 20 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către ÎI „Vitana-Caraghiorghe”, reprezentată de avocatul Alexei Barbaroș și a fost acordat apelantei termen până la 02 mai 2018 pentru lichidarea neajunsurilor, și anume prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat și a cererii de apel motivat. S-a explicat apelantei că în caz dacă nu va prezenta apelul motivat în termen, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele anexate va fi restituită.

Ulterior, prin încheierea din 03 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost restituit apelantei cererea de apel declarată împotriva hotărârii din 26 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani cu toate actele anexate, deoarece apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368, alin. (1) Cod de procedură civilă.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului, pornind de la următoarele.

În conformitate cu art. 368, alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 369, alin. (1), lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368, alin. (1) Cod de procedură civilă.

Pornind de la prevederile normelor de drept menționate, Colegiul conchide că instanța de apel corect a restituit cererea de apel depusă de ÎI „Vitana-Caraghiorghi”, or, aceasta nu s-au conformat dispozițiilor încheierii din 20 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu a prezentat dovada de achitare a taxei de stat și apelul motivat în termenul stabilit.

Astfel, actele cauzei cert denotă că, instanța de apel a expedit în adresa apelantului, copia încheierii de a nu da curs cererii de apel, acordând acestora un termen până la 02 mai 2018.

Tot, actele cauzei atestă că apelanta a recepționat copia încheierii nominalizate la data de 28 martie 2018, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 127).

În astfel de circumstanțe, instanța recurs constată că, termenul oferit de instanța de apel pentru prezentarea apelului motivat, expirase la 02 mai 2018, însă contrar acestora faptele apelanta nu a depus cererea de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat.

În această ordine de idei urmează de menționat că, ÎI „Vitana-Caraghiorghi” a cunoscut despre emiterea încheierii instanței de apel din 20 martie 2018, deoarece conform materialelor dosarului la 28 martie 2018 a recepționat contra semnătură încheierea, prin urmare a avut timp suficient pentru înlăturarea neajunsurilor menționate în actul procedural, având obligația pozitivă de a întreprinde măsurile necesare în vederea prezentării cererii de apel motivate și dovezii de achitare a taxei de stat până la data de 02 mai 2018.

În conformitate cu prevederile art. 61 Cod de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

În speță, actul judecătorec de procedură implică cert obligația pozitivă a apelantei de a prezenta dovada achitării taxei de stat și prezentarea cererii de apel motivate or, sarcina procedurală nu a fost realizată de apelantă în vederea înlăturării neajunsurilor în termenul stabilit, iar apelanta nu a contestat actul procedural prin care nu s-a dat curs cererii, astfel se prezumă recunoașterea legalității.

Mai mult ca atât, Colegiul consideră ca fiind neîntemeiate argumentele recurente prin care susține că a reziliat contractul de asistență juridică cu avocatul Alexei Barbaroș după examinarea cauzei în prima instanță și a fost în imposibilitate de a încheia un alt contract de asistență juridică, deoarece la depunerea cererii de amânare a examinării cauzei din 02 mai 2018 ÎI „Vitana-Caraghiorghi” nu a indicat ca motiv al amânării acest argument precum și nu a prezentat careva probe în acest sens, mai mult ca atât a dispus de suficient timp pentru înlăturarea neajunsurilor prin intermediul reprezentantului întreprinderii sau prin intermediul unui alt avocat.

Astfel, instanța de recurs menționează că recurenta nu a întreprins măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Or, instanța de apel este obligată de a crea condiții obiective și reale pentru ca participanții să-și exercite în volum deplin drepturile sale procedurale, curmând în

mod legal orice abuz din partea lor, și înlăturând pe măsură posibilităților omisiunile la acest capitol, depistate în orice fază a procesului.

Instanța de recurs va remarca și practica CEDO, care, în cauza SRL „Tudor-Comerț” vs. Moldova, Curtea a reiterat că articolul 6 §1 nu garantează dreptul la apel asupra unei hotărâri de primă instanță. Cu toate acestea, atunci când dreptul intern prevede un drept la apel, atunci procedura respectivă va fi examinată ca o extensiune a procesului de judecată și, prin urmare, va constitui un drept garantat de articolul 6 din Convenție. Curtea a constatat că, în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârilor instanțelor de fond, instanța de apel este în drept să limiteze dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde legislației în vigoare. Afirmția recurentului precum că, prin încheierea recurată i se îngrădește accesul la justiție, este neîntemeiat, or în cazul în care solicitantul nu a prezentat bonul de plată a taxei de stat în conformitate cu prevederile legii, lăsarea cererii fără examinare și restituirea ei, din motiv, că reclamantul nu a înlăturat neajunsurile indicate în termeni stabiliți (plata taxei de stat) nu va fi considerată, conform art. 6 CEDO ca îngrădirea accesului liber la justiție (cauza Romany Caz Grup vs. Moldova, cererea nr. 11662, 10.06.2010).

Colegiul consideră că instanța de apel întemeiat a emis încheierea din 02 mai 2018, deoarece apelanta nu și-au exercitat în volum deplin drepturile procedurale, iar ca consecință Curtea de Apel Chișinău a curmat în mod legal orice abuz din partea acestuia.

În susținerea celor relatate, Colegiul consideră necesar a releva și prevederile art. 10 Cod de procedură civilă, care statuează că, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de recurentă sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Întreprinderea Individuală „Vitana-Caraghiorghi”.

Se menține încheierea din 03 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Individuală „Vitana-Caraghiorghi” împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu

judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat